

Aktuālais pasaules ekonomikā

2024. gada 10. – 14. jūnijs

Simona Striževska

Ekonomiste

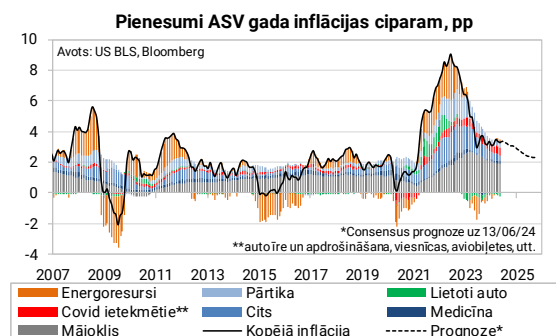
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **ASV inflācijas cipari maijā bijuši zemāki nekā gaidīts, patēriņa cenām paliekot aprīļa līmenī.** Energoresursu cenu kritums maijā atsvēra 0.2% pamatinflācijas kāpumu, kamēr pārtikas cenas uzrādīja minimālo pieaugumu mēneša ietvaros. Šis bija zemākais pamatinflācijas pieaugums mēneša griezumā kopš 2021. gada augusta. Gada griezumā patēriņa cenas pieauga par 3.3% salīdzinājumā ar 3.4% aprīlī, tikmēr pamatinflācija sabremzējās līdz 3.4% no 3.6% aprīlī. Īres cenu pieaugums turpināja uzturēt inflāciju gan mēneša, gan gada griezumā. Atskaitot īres cenu ietekmi, pamatinflācija mēneša griezumā būtu tuvu nullei un gada griezumā pirmo reizi 8 mēnešu laikā pakristu zem 2% atzīmes. ASV inflācijas prognozes pēdējā mēneša laikā tika pārskatītas vēl nedaudz uz augšu. Atbilstoši Bloomberg Consensus prognozēm, līdz pat gada nogalei inflācija ASV nebūs sevišķi zemāka par 3% un 2% virzienā straujāk sāks iet tikai nākamā gada laikā. Maijā pozitīvu pārsteigumu sagādāja arī zemāki ražotāju inflācijas rādītāji, kurus var uztvert kā zināmo apsteidzošo indikatoru patēriņa inflācijai.
- **ASV FRS jūnijā atstājusi bāzes likmi 5.25 – 5.50% līmenī, vienlaicīgi paceļot īstermiņa un ilgtermiņa likmju prognozes.** FRS jūnijā pacēla arī ASV inflācijas prognozes tekošajam un nākamajam gadam, atstājot IKP izaugsmes prognozes nemainīgas. Federālās rezervju sistēmas dalībnieki šogad sagaida vidēji tikai vienu likmju pazeminājumu salīdzinājumā ar trim samazinājumiem marta sēdē. FRS paredz, ka nākamā gada laikā likmes varētu tikt pazeminātas vēl par 1 procenta punktu līdz 4.125%, ilgākā termiņā redzot bāzes likmi pie 2.75%. Tas ir ievērojami zemāk nekā paredz finanšu tirgus dalībnieki, kuri, spriežot pēc fjučeru cenām, sagaida, ka likmes tuvāko dažu gadu laikā nostabilizēsies tuvu vai nedaudz zem 4%. Pēc pēdējiem inflācijas datiem, investori šogad sāka sagaidīt divus likmju pazeminājumus par 0.25 procenta punktiem katru.
- **Eiropas ražošanas izlaide aprīlī samazinājusies par 0.4% pēc pieaugumiem iepriekšējo divu mēnešu laikā.** Uz leju izlaides apjomu pavilka kritumi Itālijā un, acīmredzot, izlaides apjomu svārstības Īrijā, tikmēr izlaides apjomi Vācijā un Francijā uzrādīja nelielus pieaugumus. Gada griezumā izlaides apjomi bija par 3.1% zemāki nekā pirms gada. Eiropas Komisija paziņoja, ka, lai ievērotu taisnīgas konkurences principus un mazinātu lētu Ķīnā ražotu elektrisko automašīnu ieviešanu Eiropā, pielietos no Ķīnas importētiem elektriskiem automobiļiem no 17.4% līdz 38.1% importa tarifu. Šis tarifs nāks klāt jau esošajam 10% nodoklim automašīnām. Šim solim varētu būt divējāda ietekme uz eiropas ražošanas sektoru. Tas var gan palīdzēt vietējiem autoražotājiem iegūt lielāku tirgus daļu elektroauto segmentā, gan arī provocēt Ķīnas atbildi ar līdzīgu tarifu ieviešanu Eiropā ražotai produkcijai. Saskaņā ar Eiropas Transporta un vides federācijas aplēsēm, tuvu 20% no ES pārdoto elektroauto 2023. gada laikā nāca no Ķīnas, taču vairāk kā pusi no šī skaitļa veidoja no Ķīnas ieviestie Rietumvalstu uzņēmumu auto. Autorūpniecības izlaide eiropā joprojām ir par vidēji 10% zemāka nekā pirms pandēmijas sākuma.

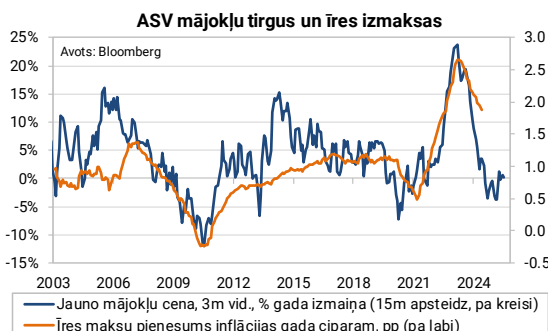
Makro pulss

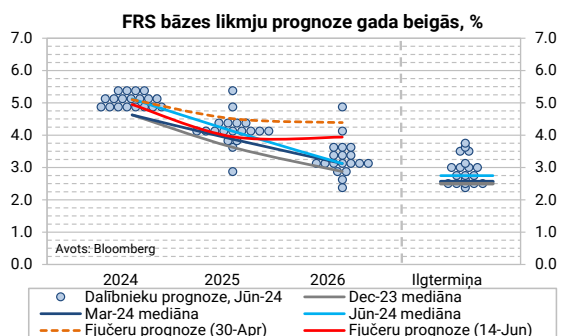
ASV inflācija maijā zemāka nekā gaidīts

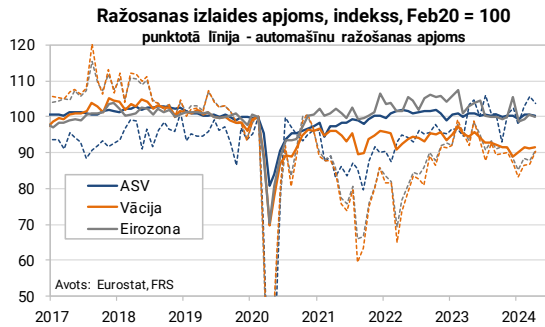
ASV īres maksu bremzēšanās prasa ilgāku laiku

FRS sagaida tikai vienu likmju samazinājumu šogad

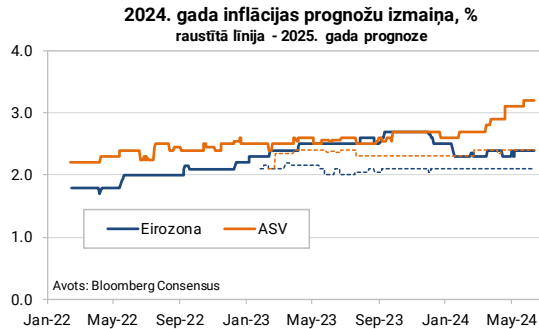
Eirozonas ražošanas izlaide svārstās uz vietas

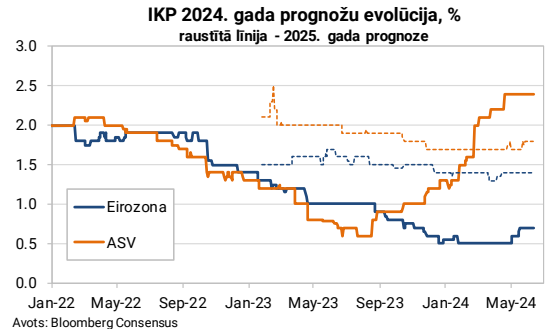
Noskaņojuma uzlabojumi paredz ražošanas atlabšanu

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 14.06.2024.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.